

Gasum Ab
PB 21
02151 Esbo

Referens
Bedömningsprogrammet har mottagits den 27 januari 2014

UTLÅTANDE OM PROGRAMMET FÖR MILJÖKONSEKVENSBEDÖMNING, BALTICCONNECTOR, NATURGASRÖRLEDNING MELLAN FINLAND OCH ESTLAND

1. PROJEKTUPPGIFTER OCH MKB -FÖRFARANDE

Gasum Ab har den 27 januari 2014 inlett ett miljökonsekvensbedömningsförfarande för Balticconnector-naturgasrörledningsprojektet mellan Finland och Estland genom att lämna in ett bedömningsprogram för miljökonsekvenser till närings-, trafik- och miljöcentralen (NTM-centralen) i Nyland.

Bedömningsprogram och bedömningsbeskrivning

Programmet för miljökonsekvensbedömning är den projektansvarigas plan om vilka miljökonsekvenser som ska utredas och med vilka metoder, samt hur bedömningsförfarandet kommer att ordnas.

Den projektansvariga utarbetar en miljökonsekvensbeskrivning på basen av bedömningsprogrammet och kontaktmyndighetens utlåtande om det.

Den projektansvariga och kontaktmyndigheten

Den projektansvariga är Gasum Ab, vars kontaktperson för projektet är Eero Isoranta. Bedömningsprogrammet har upprättats som konsultuppdrag av Ramboll, vars kontaktperson är Tommi Marjamäki.

NTM-centralen i Nyland verkar i detta projekt som kontaktmyndighet i enlighet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Representant för kontaktmyndigheten är Leena Eerola (3 § 1 mom. 10 punkten i lagen om närings-, trafik och miljöcentraler samt 2 § 1 mom. 3 punkten och 3 § 1 mom. 1 punkten i förordningen om närings- trafik och miljöcentraler).

Bakgrunden till och beskrivning av projektet

Gasum Ab planerar byggandet av en naturgasrörledning under vattnet från Ingå i Finland till Paldisk i Estland. Målet är att förena Finlands och Estlands gasdistributionsnätverk och förbättra den regionala tillgången till gas samt leveranssäkerheten för gas i Finland och de baltiska länderna. Balticconnector-naturgasrörledningsprojektet har klassats som ett av EU:s prioritetsprojekt och har beviljats finansiellt stöd från

EU. Projektet är också en del av det EU-finansierade europeiska energinätverket.

Balticconnector-naturgasrörledningen förenas med de existerande gasnätverken i Finland och Estland. I projektet ingår också mottagningsstationer i Finland och i Estland, en kompressorstation i Ingå samt en gasrörledning ovan jord från landföringen i Finland till kompressorstationen i Ingå och från landföringen i Estland till mottagningsstationen i Kersalu i Paldiski.

Undervattensgasrörledningens diameter är ca DN 500 millimeter och längden ca 81 kilometer. Det årliga genomflödet av gas från terminalen till gasrörledningen beräknas vara ca 5 TWh och den planerade årliga överföringskapaciteten är två miljarder kubikmeter. Nätverket för naturgasrörledningar och kompressorstationen i Ingå styrs och övervakas kontinuerligt från den bemannade övervakningscentralen i Kouvola. Nätverket granskas regelbundet. Nätverkets bruksålder är ca 50 år.

Gasrörledningen installeras antingen med hjälp av ett förankrat eller ett dynamiskt positionerat rörlägningsfartyg. Installationen på havsbotten förutsätter muddring, sprängningar, fyllnadsarbeten och utplacering av stenmaterial. Optimeringen av sträckningen görs på basen av geotekniska och miljöundersökningar i samband med den detaljerade sträckningsplaneringen.

Gasrörledningen installeras på havsbotten men i vissa områden måste röret skyddas bl.a. från släpande ankare. Skyddandet genomförs antingen genom att röret grävs ner eller täcks med stenar. För att trygga rörledningens stabilitet kommer den att grävas ner eller täckas med stenar i närheten av stranden. Stödmattor av stenmaterial används där rörledningen korsar befintliga rörledningar eller kablar. I de djupa delarna av Finska viken ligger rörledningen exponerad på havsbotten.

Balticconnector-naturgasrörledningen landförijngsställe i Finland ligger på Fjusö-udden ca två kilometer öster om Ingå hamn. I projektområdets omgivning finns en hamn, ett kraftverk som inte längre är i bruk, ett stenbrott, försörjningsberedskapscentralens funktioner, en fiskehamn och en vinterförvaringsplats för småbåtar.

I Ingå skärgård finns, förutom bostadshus, också flera fritidshus. Småbåtstrafiken är livlig och i skärgården verkar också flera yrkesfiskare. Rörledningens planerade sträckning löper genom Ingå skärgårds Natura 2000 -område och i närheten av projektet finns flera andra skyddsområden.

Alternativen för projektet

Alternativ VE 0: Balticconnector-naturgasrörledningsprojektet genomförs inte.

Alternativ VE FIN 1: Balticconnector-naturgasrörledningen byggs över Finska viken från Ingå i Finland till Paldisk i Estland, längs med rutten som löper norr om Stora Fagerö.

Alternativ VE FIN 2: Balticconnector-naturgasrörledningen byggs över Finska viken från Ingå i Finland till Paldisk i Estland, längs med rutten som löper söder om Stora Fagerö.

Alternativ VE EST 1: Balticconnector-naturgasrörledningen byggs över Finska viken från Ingå i Finland till Paldisk i Estland, landföringsställe i Kersalu i Estland.

Alternativ VE EST 2: Balticconnector-naturgasrörledningen byggs över Finska viken från Ingå i Finland till Paldisk i Estland, landföringsställe i Pakrineeme i Estland.

Projektets behov av MKB-förfarande

Projektets behov av MKB -förfarande bestäms på basen av 4 a § och 4 § 2 mom. i MKB-lagen (468/1994 med ändringar). Enligt 4 a § tillämpas MKB-lagen i Finlands ekonomiska zon. I 4 § 2 mom. regleras tillämpandet av bedömningsförfarandet i enskilda fall.

Projektet ingår inte i projektkatalogen i 6 § i MKB-förordningen där, enligt punkt 8 b, gasrörledningar vars diameter är större än DN 800 millimeter och längd över 40 kilometer förutsätter ett MKB-förfarande. Enligt 4 § 2 mom. i MKB-lagen tillämpas bedömningsförfarandet vidare i enskilda fall när ett projekt sannolikt föranleder betydande skadliga miljökonsekvenser som till sin natur och omfattning kan jämföras med konsekvenserna av projekt som ingår i projektkatalogen.

Enligt miljöministeriets beslut YM1/5521/2006 av den 17 februari 2006 tillämpas MKB-förfarande på Balticconnector-naturgasrörledningen. I beslutets motiveringar framhålles, att projektets miljökonsekvenser riktas särskilt till Finlands och Estlands kustzoner, där placeringen av rörledningen förutsätter muddring och fyllnadsarbeten på havsbotten. Miljökonsekvenserna för en gasrörledning på ca DN 500 millimeter och längd på 80 kilometer är sannolikt motsvarande som för en rörledning med de i 6 § i MKB-lagen angivna gränsvärdena på en diameter på 800 millimeter och längd på 40 kilometer (punkt 8 b). Projektet är också ett sådant projekt som avses i projektkatalogen i MKB-avtalet mellan Finland och Estland, bilaga 1, punkt 8 (Olje- och gasrörledningar med stor diameter. Undervattensrör i Östersjön).

Syftet med lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning är att främja bedömningen av miljökonsekvenser och ett enhetligt beaktande av miljökonsekvenser i planläggningen och beslutsfattandet samt samtidigt öka medborgarnas tillgång till information och möjlighet att delta.

Koppling till övriga projekt och planer

De planerade LNG-terminalerna i Ingå och Paldisk.

Balticconnector-naturgasrörledningen korsar livligt trafikerade farleder längs nästan hela rörledningens sträckning.

Ett flertal telekommunikationskablar löper genom Finska viken och korsar Balticconnector-naturgasrörledningen

Nord Stream-naturgasrörledningarna 1 och 2 samt Nord Stream-utvidgningsprojektets två planerade rörsträckningar korsar Balticconnector-projektet.

Ingå-Raseborgs vindparksprojekt har planerats norr om Balticconnector-naturgasrörledningen. Vindparkens planerade elkablar och övriga eventuella behov beaktas i planeringen av Balticconnector-naturgasrörledningen.

Inom gasrörledningsprojektets påverkningsområde finns flera andra verksamheter och projekt som inte direkt hör till Balticconnector-projektet. De kommer att beaktas i bedömningen om de har sameffekter med Balticconnector-projektet.

Sammankoppling av bedömningsförfarandet med andra lagenliga förfaranden

Anläggningen av Balticconnector -naturgasrörledningen i Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon förutsätter ett tillstånd från regionförvaltningsverket i Södra Finland för byggandet, driften och underhållet av rörledningen, i enlighet med vattenlagen.

Enligt lagen om Finlands ekonomiska zon krävs samtycke av stadsrådet för miljöundersökningar och nyttjanderätt av rörledningen.

Anläggningen av den gränsöverskridande rörledningen för naturgasöverföring förutsätter projektstillstånd från arbets- och näringsministeriet, i enlighet med naturgasmarknadslagen.

Säker byggnad av rörledningarna och lagring av naturgas på finländskt territorium förutsätter dessutom anläggningstillstånd från TUKES.

För anläggningen av lågtrycksrörledningen på land krävs ett tillstånd i enlighet med markanvändnings- och byggnadslagen. Nyttjanderätt till undervattensrörledningen beviljas i samband med vattentillståndet.

Vid placering av verksamheten bör man beakta det användningssyfte som anvisats området, samt övriga planbestämmelser, enligt gällande planer med rättsverkningar. Det kan finnas skäl att ändra på planen för Joddböle.

För kompressorstationen krävs anläggningstillstånd från de lokala byggnadstillsynsmyndigheterna i enlighet med markanvändnings- och byggnadslagen. Kompressorstationen kan, förutom anläggningstillstånd, också kräva miljöstillstånd.

Vid anläggning och märkning av naturgasrörledningen bör man följa Trafikverkets anvisningar om installation och märkning av luftledningar, kablar och övriga ledningar, dnr: 6155/040/2010).

I skyddsområdena bör man följa begränsningarna enligt 17 § i territorialövervakningslagen. För bl.a. byggande, upptagning av jord, deponering och undersökning krävs regionförvaltningsverkets tillstånd. Tillståndsmyndigheten är, enligt 20 § i territorialövervakningslagen, Finska vikens havsförsvarsområde fram till utgången av 2014 och Marinstaben fr.o.m. 2015.

Om man inom projektområdet observerar tecken på eventuella fornminnen i enlighet med fornminneslagen (295/1963) bör Museiverket kontaktas.

I samband med beslutsfattandet bör man beakta lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (272/2011) och statsrådets förordning om havsvårdsförvaltningen (980/2011) samt miljömål, planer och åtgärdsprogram i anslutning till dessa.

2. INFORMERING OM BEDÖMNINGSPROGRAMMET OCH SAMRÅD

Det har informerats om bedömningsprogrammets anhängighet i tidningarna Kirkkonummen Sanomat och Västra Nyland.

Bedömningsprogrammet har kungjorts och varit framlagt för påseende den 10 februari – den 7 april 2014 på följande platser:

Ingå bibliotek, Ola Westmans allén 1, 10210 Ingå
Ingå kommunhus, Ola Westmans allén 3, 10210 Ingå
Sjundeå kommunbibliotek, Stationsvägen 2, 02580 Sjundeå
På webben: www.ymparisto.fi/balticconnectorYVA.

Projektet presenterades för allmänheten tisdagen den 25 mars 2014 kl. 18 - 20 i Kyrkfjärdens skola, Museivägen 7, 10210, Ingå.

Ett möte med myndigheterna ordnades den 14 mars 2014 i NTM-centralen i Nyland.

Balticconnector-projektet kommer sannolikt att ha betydande och skadliga miljöeffekter också på en annan stats territorium. Därför tillämpas FN:s ekonomiska kommission för Europas konvention om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang, d.v.s. den s.k. Esbokonventionen (FördragsS 67/1997). På basen av konventionen har finländarna möjlighet att framföra åsikter också om sådana miljökonsekvenser som riktas från Estland till Finland. Medborgare i det övriga Östersjöområdet, samfund och myndigheter har på motsvarande sätt kunnat framföra åsikter om MKB-programmet till de delar som den finska delen av projektet har effekter som når andra länder.

Projektet planeras både i Finland och Estland och konsekvenserna riktas till båda staternas territorium. Därför tillämpas också den bilaterala överenskommelsen mellan Finland och Estland om miljökonsekvensbedömningar i ett gränsöverskridande sammanhang (FördragsS 51/2002). Miljökonsekvensbedömningen verkställs som gemensam miljökonsekvensbedömning i enlighet med artikel 14 i den bilaterala överenskommelsen i så stor utsträckning som ländernas lagstiftning tillåter.

Miljöministeriet förmedlar, för det internationella samrådets del, information om feedbacken från Finland till parterna enligt Esbokonventionen och information om feedbacken från övriga

östersjöländer till NTM-centralen i Nyland som fungerar som kontaktmyndighet.

3. SAMMANDRAG AV FRAMFÖRDA UTLÅTANDEN OCH ÅSIKTER

NTM-centralen i Nyland har begärt utlåtanden om bedömningsprogrammet från Ingå kommun, Sjundea kommun, Raseborgs stad, Kyrksläpps kommun, regionförvaltningsverket i Södra Finland, Nylands förbund, Museiverket, Västra Nylands landskapsmuseum, Sydspetsens miljöhälsa, Västra Nylands räddningsverk, Arbets- och näringsministeriet, Energimyndigheten, Säkerhets- och kemikalieverket Tukes, Trafiksäkerhetscentralen Trafi, Forststyrelsen, Trafikverket, Huvudstaben, Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Finlands miljöcentral, Fortum Abp, Fingrip Abp, Rudus Ab, Försörjningsberedskapscentralen, Inkoo Shipping Oy Ab, Båthotellet i Ingå och Ingå fiskeområde.

Kontaktmyndigheten fick in 14 utlåtanden och fyra åsikter om bedömningsprogrammet. Utlåtandena och åsikterna finns i sin helhet på adressen www.ymparisto.fi/balticconnectorYVA.

Nedan följer ett sammandrag av det huvudsakliga innehållet i utlåtandena och åsikterna.

Sammandrag av utlåtandena

Projektet

Balticconnector-projektet är fast sammankopplat till Finngulf LNG-terminalprojektet och att dela upp projekten på två skilda MKB-förfaranden är delvis konstgjort.

Man har i praktiken valt endast ett alternativ, med mindre nyansskillnader, till MKB. Det finns orsak att i större utsträckning undersöka fler och sinsemellan olika sträckningsalternativ. Motiveringarna för valen av alternativ och tidigare undersökta alternativ bör också presenteras. Därtill bör man utreda fler landföringsställen i Ingå. Fjusö motsvarar inte gällande plan där det finns två alternativa landföringsställen. Dessa ställen måste också undersökas som alternativa landföringsställen.

Omfattningen och avgränsandet av området som kommer att påverkas bör motiveras.

I MKB bör alla befintliga och planerade miljö-överenskommelser, -program och -linjedragningar samt EU:s havsplaneringsdirektiv, som är under beredning, beaktas

Konsekvenser för havsområdet och naturen

Med tanke på miljöskydd bör utgångspunkten vara en lösning som inte ändrar vattnets naturliga strömförhållanden eller märkbart påverkar havsekosystemets struktur och funktion.

Projektets mest betydande påverkan på undervattensmiljön uppkommer sannolikt under anläggningsarbetet och består främst av lokal påverkan på vattenkvaliteten och bottenfaunan. Inga bestående ändringar i vattenkvaliteten är att förvänta. Projektets påverkan på fiskbeståndet, havsfåglarna och -däggdjuren torde bli liten.

I programmet presenteras miljöundersökningar som ska göras, men å andra sidan konstateras det att man kommer att utnyttja befintliga uppgifter och uppgifter från eventuella fortsatta undersökningar. Således kan man utifrån programmet inte bilda sig en klar bild om genomförandet av konsekvensbedömningen.

Utjämnandet av havsbottnens höjdskillnader är förknippat med lösbrytning, sprängning eller muddring av hårda åsar och formationer och fyllning av sänkor. Dessa verksamheter gör att näring som lagrats på botten och material som suspenderats på botten lyfts upp och blandas med vattenmassan. Vattnets ökade grumlighet kan ställvis synas under en längre tid, beroende på områdets strömförhållanden. Spridningen av fasta partiklar i sedimentet och hur länge de stannar kvar i vattnet, samt halterna av skadliga ämnen, bör uppföljas innan anläggandet och man bör upprätta en plan för hindrande av skadliga effekter.

Mätningar har utförts i området, men uppgifterna om strömmarna i området är inte tillräckligt detaljerade och ett ordentligt undersökningsprogram saknas. Rörets påverkan på strömmar på botten av olika slag borde utredas och strömutredningen borde inkludera tredimensionella data. På basen av tillräckligt långvariga strömmätningar bör man utreda resuspensionens effekter på naturskydds- och Natura 2000-områden, fiskarnas lekområden och befintliga Natura 2000 -undervattensmiljöer.

Fiskarnas viktigaste fortplantningsområden bör utredas och man bör bedöma risken för att de kommer att förstöras under byggandet och användandet av rörledningen. Gasrörledningen har planerats vara i drift i decennier och därför borde påverkan på fisket granskas för en längre period.

Ifall man i samband med bedömningen påträffar viktiga områden med sälförekomst, bör byggandet av rörledningen ske under en sådan tid att skadan på säl är så liten som möjligt.

I ett trycktest i samband med att rörledningen tas i drift används kemiskt behandlat vatten som släpps ut i havet. Ämnena som används i provet, samt deras miljöpåverkan, bör utredas.

De naturutvärderingar som gjorts tidigare i området bör beaktas och kompletteras bl.a. med en utredning över förekomsten av åkergröda. En utredning över häckande fåglar borde göras i Fjusö-området. I havsområdet, i närheten gasrörledningens sträckning finns två betydande rastplatser för den globalt hotade alfågeln. För att närmare utreda rastplatsernas gränser och betydelse borde man kartlägga de flyttfåglar som stannar och vilar i Natura-området i Ingå skärgård.

En Natura 2000 -bedömning i enlighet med 65 § i naturvårdslagen måste göras, förutom i Paldisk, också i Ingå. Bedömningen bör baseras på helhetskonsekvenserna för Balticconnector/LNG-projektet, anläggandet av rörledningen, muddring, dumpning av muddringsmassorna och den ökade båttrafikens helhetsmiljökonsekvenser.

Buller

Projektet orsakar undervattensbuller både under anläggningsarbetet och driften av rörledningen. Omfattningen av bullrets påverkningsområde beror bl.a. på vattnets djup, bottenens beskaffenhet och årstiden. Bullret som orsakas av anläggningsarbetet höjer antagligen inte den nuvarande bullernivån märkbart. Sprängningar och annat arbete som orsakar impulsivt buller utgör faktorer som ändrar den fysikaliska miljön på betydande sätt. Ljudtrycksnivån som orsakas av gasflödet när rörledningen är i drift är förmodligen låg, men i närheten av kompressorstationerna kan rörledningens bullernivå vara i klass med fartygsbuller.

Undervattensbullret har konstaterats utgöra ett allvarligt hot mot både havsdäggdjur och fiskar. MKB-programmets allmänna utredning över undervattensbullrets skadeverkan är otillräcklig och programmet bör kompletteras på den här punkten. Eftersom det inte finns någon exakt information om den skadeverkan som anläggandet av gasrörledningen medför, bör man tillämpa försiktighetsprincipen vid planeringen och verkställandet av projektet. Man bör också övervaka projektets påverkan på miljön.

Bullrets påverkan på fiskbestånden bör övervakas t.ex. med hjälp av ekolodning och utgående från detta bedöma rörledningens miljöeffekter. För att minska påverkan från sprängningarna under anläggningsarbetet bör sprängningarna koncentreras till bestämda dagar.

Markanvändning

Plansituationen för projektet och dess omgivning bör i beskrivningen framföras mer noggrant än vad som gjorts både med avseende på landskaps- och generalplaner.

Den del av den planerade gasrörledningen som löper på marken i Joddböle, ligger inom ett område som enligt landskapsplanen reserverats för industriverksamhet. Inom sagda område finns stenreserver som i etapplandskapsplan 1 för Nyland anvisats med egenskapsbeteckning. I bedömningsförklaringen bör man redogöra för sammanpassandet av projektet med utnyttjandet av områdets stenreserver och de sammanlagda konsekvenserna med övriga kända projekt.

Båda rörledningsalternativen berör havsområden, som angivits som Natura-område i landskapsplanen. Övriga planbeteckningar som är centrala med tanke på projektet är placeringen av en LNG-terminal på Fjusö-udden som i landskapsplanen för Nyland anvisats med objektbeteckning, samt behovet av elöverföring från Ingå-Raseborgs havsvindparkprojekt till stamnätet.

Joddböles gällande detaljplan har inte nämnts i programmet. Det kan vara nödvändigt att ändra på Joddböles detaljplan och detta är i regel en förutsättning för beviljandet av tillstånd för anläggning av en rörledning och för en kompressorstation i ett detaljplaneområde. Kompressorstationen kan, förutom bygglov, också kräva miljötillstånd.

Trafik

Konsekvenserna för båttrafiken har behandlats sakenligt.

Med hjälp av rörledningen kan en del av naturgasen levereras till destinationslandet utan båttransport. Detta påverkar riskerna för fartygstrafiken eftersom de gasmängder som pumpas via röret inte behöver transporteras med fartyg.

Projektet kommer att ha konsekvenser för båttrafiken i området, särskilt under anläggningskedet, eftersom rörledningen kommer att löpa under flera farleder. Den projektansvariga bör vara i kontakt med Trafikverket angående rörledningens sträckning under farlederna samt i Barösundsfjärd.

Den projektansvariga bör vara i kontakt med Trafikverket och komma överens om utredningar som krävs för en detaljerad planering. Fartygen som används vid undersöknings- och anläggningsarbetet bör ha ständig kontakt med Finlands och Estlands trafikstyrningscentraler och fartygen bör följa centralernas anvisningar samt farledsreglerna. Den projektansvariga bör i god tid leverera koordinatuppgifterna för den rörledningssträckning som kommer att verkställas till trafikverket, så att sträckningen kan utmärkas på sjökort för kännedom till övriga sjöfarande. Vid anläggningen och märkningen av rörledningen bör man följa Trafikverkets anvisningar.

Säkerhet och risker

Arbets- och näringsministeriet har i sitt beslut angående undersökningsrätt konstaterat att de alternativa sträckningarnas konsekvenser och därtill hörande risker kommer att bedömas närmare under MKB-förfarandet på basen undersökningsresultaten. Det är därför motiverat att i MKB-beskrivningen tydligt lyfta fram projektets konsekvenser och de tillhörande riskerna.

I MKB-programmet har beaktats de tillståndsförfaranden som är i enlighet med lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), samt de bestämmelser som grundar sig på lagen.

Arkeologiskt kulturarv, kulturmiljö och landskap

Den bebyggda kulturmiljön och landskapets värdefulla objekt har presenterats med tillräcklig tydlighet. De metoder som framförts för bedömningen av konsekvenserna för landskap och kulturarv förefaller tillräckliga.

Projektet kan ha konsekvenser för det arkeologiska kulturarvet. Att förstöra och skada fornlämningar strider mot lagen om fornlämningar.

Det finns ingen karta över kända fornlämningar i projektområdet och dess näromgivning och utmärkningen av vrak på kartan är bristfällig. Museiverket har ingen heltäckande information om fornlämningarna inom påverkningsområdet. Ifall fornlämningar observeras, överenskommer man med museiverket om en minimering av de negativa konsekvenserna och om ett förfarande som är i enlighet med lagen om fornlämningar. I samband med projektplaneringen är det viktigt att på ett tillförlitligt sätt utreda om det finns kulturarvs- eller fornlämningsobjekt på havsbotten inom projektområdet. Lodningar av olika slag är ofta en nödvändig del av arkeologisk undervattensinventering, men de räcker inte till som enda inventeringsmetod. Fornminneslagen tillämpas inte i den ekonomiska zonen, men även där måste man sörja för att rörledningens sträckning har inventerats med tanke på eventuella kulturarvsobjekt. Vid planeringen av projektet bör man också försäkra sig om att man inte kommer att förstöra eller skada kulturarvsprojekt i samband med projektet.

Konsekvenser för det vetenskapliga arvet

Inom projektets potentiella verkningsområde finns övervakningsstationer för havets tillstånd, vilka förvaltas av Finlands miljöcentral och NTM-centralen i Nyland. Längs den planerade sträckningen finns sju övervakningsstationer som befinner sig på högst tre kilometers avstånd från rörledningen. En irreparabel påverkan på övervakningsstationerna förstör långvariga tidsserier som är viktiga ur vetenskaplig och havsvårdssynvinkel och därför är det viktigt att flytta rörledningens sträckning längre bort.

Samverkande konsekvenser

Miljökonsekvenserna för naturgasrörledningen mellan strandföringsstället och kompressorstationen måste utredas för de olika alternativen. I den preliminära sträckningen korsar rörledningen säkerhetsförrådets oljeledning, kommunala vatten- och avloppsrör och den planerade vägen till fiskehamnen. Rörledningens sträckning och förverkligandet mellan Stora Fagerö måste utredas med hjälp av detaljerade kartor och konsekvenserna bedömas bl.a. med beaktande av att fjärden mellan Fjusön och Jakob Ramsjö är avsedd att användas som vändningsplats för LNG-fartyg och att det ingår en del muddring i planerna. MKB-beskrivningen bör tydligt lyfta fram hurdana sameffekterna med LNG-projektet väntas bli, och hur man gjort den bedömningen.

Cirka 20 kilometer öster om den i projektet granskade naturgasrörledningen ligger Fingrip Abp:s Estlink 1 havskabel för likström. På basen av nuvarande uppgifter har projektet ingen inverkan på Estlink 1-havskabeln.

Vindkraftverksprojekten har inte nämnts i programmets punkt 8.6. som behandlar projektens synergieffekter. Situationen för dessa projekt borde utredas och projektens synergieffekter bedömas.

Längs den planerade sträckningen finns flera av Försvarmaktens fiber- och kopparkablar. Den byggansvariga bör göra korsningsavtal med ägarna till de på havsbotten befintliga kablarna.

Övriga kommentarer

Byggandet av naturgasrörledningen får under inga omständigheter orsaka hinder för militärfarledens operativa bruk.

Naturgasrörledningens anläggningsrutt skär genom det nordvästra hörnet av Porsö skyddsområde. I territorialövervakningslagen regleras om begränsningar och tillstånd i skyddsområden.

Naturgasrörledningen bör förverkligas så att den inte hindrar försvarsmaktens skjut- och övrig verksamhet.

Röjningen av minor och sprängladdningar på havsbotten i den ekonomiska zonen hör inte direkt till marinen utan skild order och utan att man skilt överenskommit om kostnaderna för röjningen.

I MKB-programmet har man bl.a. beaktat konsekvenserna för människornas levnadsförhållanden och säkerhet, luftkvalitets- och bullereffekter samt sameffekter med övriga projekt i området. Med avseende på hälsoskydd finns således inget att anmärka.

Vid bedömningen av konsekvenserna bör man beakta en eventuell påverkan på fiskarnas lämplighet som människoföda. Effekterna av vattnets grumlande bör också utredas med tanke på badvattnets kvalitet inom verkningsområdet.

I beskrivningen av nuläget nämns inte att Kallbådan är ett sälskyddsområde. Kallbådans Natura-område ligger i Kyrkslätt och Ingå kommuner.

I MKB-programmet finns inexaktheter och irrelevanta uppgifter med tanke på miljökonsekvenserna. I texten nämns felaktigt att bottenrålning skulle vara förbjudet i Finska viken.

Man bör reservera tillräckligt med tid för granskning av textens språkdräkt.

Svar till anmälan i enlighet med Esbo-fördraget och det bilaterala avtalet mellan Finland och Estland

Miljöministeriet har meddelat Estland, Lettland, Litauen och Ryssland om att ett MKB-förfarande för naturgasrörledningen har inletts. Länderna ombads meddela sin villighet att delta i projektets bedömningsförfarande och samtidigt komma med eventuella kommentarer om bedömningsprogrammet. Estland har meddelat att man deltar i förfarandet. Rysslands ministerium för naturresurser har meddelat att Ryssland deltar, men att landets officiella svar skickas via Rysslands utrikesministerium. Litauen meddelade, att landet inte deltar i bedömningsförfarandet, men skickade kommentarer i sitt utlåtande. Lettland meddelade, att man inte deltar i bedömningsförfarandet, men önskar få bedömningsbeskrivningen för kännedom.

Bedömningsprogrammet sändes dessutom för kännedom till Sverige, Danmark, Tyskland och Polen.

Estland förutsatte i sitt utlåtande bl.a. att utredningarna över undervattenskulturarvet och bedömningsmetoderna för projektets konsekvenser bör framföras tydligt och att man bör anlita en expert för konsekvensbedömningen. Konsekvenserna av sprängningar, underhållsåtgärder och avveckling bör också beaktas i MKB-förfarandet. Nord Stream-gasrörledningen bör tillfogas utredningen om sameffekter med övriga projekt. I utlåtandet fästes uppmärksamhet vid behovet av mer aktuella uppgifter om mängden gråsälar. Därtill bör konsekvensbedömningen preciseras och kompletteras med avseende på fiskbestånden och fisket. Natura-bedömningen bör redogöras för som en särskild del. Aktuell information om en eventuell LNG-terminal i Finland och Estland bör också presenteras i MKB.

Litauen lyfte fram att projektet kan ha negativa konsekvenser för säl- och fiskbestånden samt för Natura-områdena och de arter som lever där, i synnerhet under anläggningsarbetet. Forskarnas rekommendationer om när arbetet borde göras och om alternativen för rörledningens sträckning bör tas i beaktande.

De internationella utlåtandena finns i sin helhet på adressen www.ymparisto.fi/balticconnectorYVA.

Sammanfattning av åsikterna

Projektet

Balticconnector -projektet borde avkrävas ett MKB-program och en övervakningsplan som är lika omfattande som för Nord Stream-projektet.

I jämförelsen av olika alternativ finns endast en sträckning för den långa sträckan över Finska viken. Man borde också överväga ett alternativ öster om Ingås Natura-område eller motivera varför ett sådant inte har beaktats.

Alternativ VE FIN 2 skulle inte förutsätta att orörda havsbottenområden berörs. Muddrings- och sprängningsbehovet skulle vara mindre än om man öppnade en ny farled. Man bör allvarligt överväga hur de olika samtidiga projekten i området kan kombineras och hur ändamålsenligt det är att kombinera dem, i första hand med tanke på naturen men också med tanke på den kommunala ekonomin och effekterna på samhället. Det är naturligt att välja det alternativ som skadar eller förstör naturen möjligast lite, och där driften medför en så liten belastning som möjligt.

Det vore bra att i utredningen inkludera mer jämförande uppgifter om andra motsvarande gasrörledningsprojekt, så att erfarenhetsbaserad kunskap från dessa projekt kunde utnyttjas. Förutom mängden av det stenmaterial som behövs borde man utreda varifrån materialet kommer att tas och hurdan påverkan transporten till och från hamnen skulle innebära. Här kunde man ta modell av fas 2 i Nord Streams program.

Konsekvenser för havsområdet och naturen

Man bör utreda vilken påverkan bearbetningen av botten har på sedimenten och deras eutrofierande effekt i vattenecosystemet, även med beaktande av havsstrategidirektivet.

Sprängningarna, muddringen och bearbetningen av botten kan ha stor lokal påverkan på skärgårdens ekosystem. Med hjälp av miljöutredningarna bör man få fram information, med vilken man kan optimera möjligheterna att hitta den ur miljösynvinkel minst skadliga sträckningen genom skärgården. Utredningarna om rörledningens påverkan på havsbotten och de omgivande stränderna bör vara betydligt mer detaljerad än vad som framförts i programmet.

Att offra Fjusö, som till stor del är i naturtillstånd, för en naturgasrörledning och en LNG-terminal ifrågasätts, eftersom det redan finns industriområden i närheten. I detaljplanen för Joddböle finns en områdesbeteckning för en eventuell gasrörledning, men i MKB har landföringsstället inte placerats på samma ställe som i planen. Det skulle vara skadligt för skärgårdsmiljön att förstöra en ny plats på Fjusö.

Av Ingås landområden bör man särskilt utreda konsekvenserna för det för hela landskapet värdefulla Oxhagens skogsområde med sina betydande naturvärden, i och med de mångsidiga biotoperna och områdets storlek.

Av havsområdets arter och biotoper bör man också beakta Finlands och HELCOM:s förteckningar över hotade arter. Det finns skäl att utföra en Natura-bedömning också för Ingå skärgårds del, med beaktande av området som helhet.

Markanvändning

Planläggningen av Joddböles industriområde och verksamheten som bedrivs i området bör utvecklas på ett hållbart sätt. Järnvägen som redan länge ingått i planerna skulle betjäna såväl Ingå hamn, fryshuset och fiskehamnen, som nya, efterlängttade industriföretag samt eventuellt den planerade LNG-terminalen.

Kulturmiljön och landskapet

Gasrörledningens konsekvenser för landskapet och kulturarvet är som störst under byggnadsskedet. Därför måste sträckningen planeras så att man kringgår och bevarar värdefulla områden.

Sameffekter

Man har i programmet inte beaktat alla projekt i Joddböle, såsom nedkörningen av kraftverket, utvidgningen av Ingå hamn och Rudus Ab:s bergkrossningsprojekt. Förutom vad som redan nämnts, bör man även beakta möjligheten till Joddböles järnvägsarrangemang.

4. KONTAKTMYNDIGHETENS UTLÅTANDE

Balticconnector-naturgasrörledningsprojektet sträcker sig genom finskt och estniskt territorium och territorialvatten samt båda ländernas ekonomiska zon.

Miljökonsekvensbedömningen täcker innehållskraven i 9 § i MBK-förordningen och bedömningsprogrammet har behandlats i enlighet med MBK-lagstiftningen.

Man bör fästa uppmärksamhet till följande faktorer vid uppgörandet av utredningar och bedömningsbeskrivningen.

Finska viken är känslig och dess natur unik, och den lider av för stor belastning. Därför bör naturgasrörledningen planeras och förverkligas med omsorg, så att de skadliga miljöeffekterna blir möjligast små. Projektets miljökonsekvenser bör bedömas för projektets hela livslängd.

Projektbeskrivning

Projektets syfte, bakgrund och den projektansvariga har presenterats tydligt i bedömningsprogrammet. Beskrivningen av projektet och nuläget i dess omgivning görs trots det på ett allmänt plan och uppgifterna i bedömningsprogrammet är delvis föråldrade eller bristfälliga. Informationen måste kompletteras på dessa punkter för att bedömningen ska bli tillräckligt noggrann.

Ett tillräckligt detaljerat kartmaterial är nödvändigt för att man ska kunna bedöma de framförda sträckningsalternativens lämplighet, samt behovet av nödvändiga tilläggsutredningar. Därtill bör man tydligt och detaljerat presentera projektets markanvändningsbehov och behovet av bearbetning av havsbotten samt byggfaserna och -metoderna, bl.a. röjning av ammunition, anläggning av rörledningen, anläggningsutrustningen, dumpning av stenmaterial på botten, tillvägagångssättet vid korsande kablar och rör. Man bör i beskrivningen också framföra beskaffenheten av det stenmaterial som kommer att användas, samt varifrån och hur materialet hämtas. Miljökonsekvenserna för trycktestet i anknytning till ibruktagandet bör utredas och bedömas närmare.

I bedömningsprogrammet konstateras att man kommer att välja de bästa och mest miljövänliga tillgängliga alternativen i projektets alla skeden, i syfte att undvika och minimera negativa konsekvenser för miljön.

Behandling av alternativen

Fler sträckningsalternativ bör framföras i bedömningsbeskrivningen. I bedömningsprogrammet har man granskat endast två undervattenssträckningar, som skiljer sig från varandra endast på en kort sträcka. Man bör tillämpa försiktighetsprincipen vid planeringen och genomförandet av projektet och presentera det mest miljövänliga alternativet i bedömningsbeskrivningen. Valet av sträckningen måste också beakta Natura 2000-områdenas eventuella utvidgningsbehov.

Kontaktmyndigheten anser vidare att de alternativa sträckningar som utretts tidigare måste presenteras noggrannare och deras bortgallring till förmån för de nuvarande alternativen måste motiveras.

I bedömningsprogrammet ingår endast ett landföringsställe och det är inte förenligt med den befintliga planen in området. Beskrivningen bör innehålla flera strandföringsalternativ och valet av alternativ måste motiveras.

Strategier, program och planer som berör projektet och projektområdet

I MKB-beskrivningen bör alla befintliga och planerade miljööverenskommelser, -program och -linjedragningar samt EU:s havsplaneringsdirektiv, som är under beredning, beaktas.

I bedömningsbeskrivningen bör också beskrivas hur de strategiska målen och åtgärderna i Finlands havsförvaltningsplan kommer att beaktas i planeringen, förverkligandet och driften av projektet.

Utredning över konsekvenserna och bedömning av betydelsen

Bedömningen av konsekvenserna har i bedömningsprogrammet riktats till de mest centrala konsekvenserna och de faktorer som bedömts har huvudsakligen lyfts tydligt fram. Projektets mest betydande effekter anses uppkomma under anläggningen av rörledningen på havsbotten. Under driften uppskattas effekterna sannolikt vara små, och huvudsakligen påverka fiskerinäringen och båttrafiken. För följande delar bör den planerade bedömningen preciseras.

Metoderna som använts för bedömningen av projektets konsekvenser är bristfälligt presenterade och de bör presenteras mer detaljerat i beskrivningen.

Kontaktmyndigheten anser att det viktigaste med avseende på utredningen och minimerandet av miljökonsekvenserna är optimering av rörledningens sträckning. Utredningen och optimeringen av sträckningen bör göras så, att bearbetning- och röjningsarbetena på havsbotten blir så små som möjligt. Vid optimeringen utanför de grunda strandvattnen bör man sträva till att inte behöva spränga, muddra eller utföra motsvarande tunga bearbetningsåtgärder.

Kontaktmyndigheten konstaterar att användandet av ett dynamiskt positionerat rörlägningsfartyg är ett bättre alternativ med tanke på miljön än vad ett förankrat fartyg är. Skyddandet av gasrörledningen förorsakar större negativa konsekvenser än anläggningen av rörledningen på havsbotten. Därför bör man försöka begränsa längden på de rörledningssektioner som anses behöva skydd, så att de blir så korta som möjligt. I de grunda strandvattnen, där röret måste skyddas bl.a. av säkerhetsskäl, bör man utreda om det med tanke på miljön vore bättre att sänka rörledningen i botten eller täcka den med stenmaterial. De alternativa metodernas konsekvenser bör utredas och åtgärdernas negativa konsekvenser minimeras.

Projektets påverkningsområde är beroende av hurdan påverkan som avses. Gränserna för de olika påverkningsområdena bör framställas och motiveras i bedömningsbeskrivningen.

Konsekvenser för Finska viken

Finska vikens tillstånd har beskrivits på ett mångsidigt sätt, men beskrivningen av projektområdets nuläge bör kompletteras med både befintliga uppgifter, bl.a. övervakningsresultat, och med uppgifter från tilläggsutredningar. Bland annat bilderna som visar Finska vikens syreläge beskriver de djupa delarnas syreläge men inte läget utanför Ingå eller i kustområdet i allmänhet.

Kustvattenområdet, där landföringen ska placeras, är den sydvästra skärgårdens Ingå Fagervik -område, vars ekologiska tillstånd har klassats som dåligt (Vattenvårdsplanen fram till 2015). Området gränsar till den sydvästra yttre skärgårdens formation Obbnäsfjärden vars tillstånd har klassats som försvarligt och den sydvästra inre skärgårdens formation Orlandet vars tillstånd har klassats som dåligt. Utanför dessa områden har den sydvästra yttre skärgårdens formation Porkkala-Jussarö klassats som tillfredsställande. Formationerna som nämnts i det nya klassificeringsförslaget från oktober 2013 har klassats som försvarliga förutom Orlandet som fortfarande klassats som dålig. Förändringarna i klass har inte bedömts bero på verkliga förändringar i formationernas tillstånd utan på ett mer omfattande tillgängligt material och förändringar i klassificeringskriterierna.

Man har i bedömningsprogrammet känt väl igen typen av konsekvenser för vattenmiljön och på basen av detta gjort en tydlig framställning av bedömningsprinciperna för konsekvenserna, samt behoven av utredning. Beskrivningen av det befintliga materialet och de planerade utredningarna är emellertid mycket allmän, vilket försvårar bedömningen av dess tillräcklighet. Alla konsekvenser bör bedömas med sådan precision, att skillnaderna mellan de olika alternativen kan bedömas på ett tillförlitligt sätt. Man bör också bedöma konsekvenserna för alla långvariga övervakningsstationer för tillståndet i havet.

Arbetsmetoderna och bl.a. åtgärderna på havsbotten har presenterats på ett mycket allmänt plan och för att det ska vara möjligt att bedöma konsekvenserna bör bl.a. uppgifterna om grävning, muddring och ansamling av stenmaterial preciseras, både vad gäller mängder och placering.

Den projektansvariga bör bedöma projektets konsekvenser för uppnåendet av målen för vattenområdenas tillstånd, både för vattenvårdens del i kustvattnen och för havsvårdens del i Finlands hela nationella havsområde.

Konsekvenser för naturen

Vid upprättandet av beskrivningen bör man beakta tidigare miljöutredningar som gjorts över området. Därtill bör man göra utredningar med avseende på åkergrödan och häckande fåglar. Uppgifterna om mängden säl i projektets verkningsområde bör vara aktuella.

Man bör utreda konsekvenserna av byggandet och driften av naturgasrörledningen för det för gråsälens viktiga Kallbådans Natura 2000-område, samt för andra områden där det förekommer säl.

Byggandet av rörledningen bör genomföras så, och vid ett sådant tillfälle, att de skadliga verkningarna för säl blir möjligast små.

Skyddsmotiveringarna för Natura 2000-området i Ingå skärgård är främst förknippade med områdets fågelbestånd. I havsområdet, i närheten av gasrörledningens sträckning finns två betydande rastplatser för alfågeln, som är hotad globalt. För att närmare avgränsa fåglarnas rastplatsområden och utreda deras betydelse, bör man göra en utredning över flyttfågelbeståndet i Ingå skärgårds Natura 2000-område.

I bedömningsprogrammet har det framförts att behovsprövningen för Natura-bedömningen görs under MKB-förfarandet. Kontaktmyndigheten konstaterar att för undervattensbiotopernas del, främst vid kobbar och sandbankar, finns ett behov för komplettering av Natura 2000-nätverket. Dessa biotoper kan förekomma inom påverkningsområdet för den planerade gasrörledningen och de olika alternativens konsekvenser för eventuella kompletteringar av Natura 2000-områdena bör därför utredas i bedömningen.

Konsekvenser för fiskbestånden och fiskerinäringen

Beskrivningen av bedömningsmetoderna för konsekvenserna för fiskbestånden är på en allmän nivå. I bedömningsprogrammet har inte i tillräckligt hög grad presenterats befintliga undersökningsdata som kan utnyttjas, nya utredningar som bör göras eller vilka metoder som kommer att användas i dem. I programmet framgår inte heller i vilka områden undersökningarna görs.

Man bör också precisera konsekvenserna för fiskerinäringen genom att beskriva vilka eventuella konsekvenser byggandet och driften kan ha för fiskerinäringen. I samband med bedömningen av konsekvenserna under byggnadsskedet bör det också framföras vilka nya utredningar som gjorts och vilka metoder som använts vid insamlingen av undersökningsmaterial.

De nuvarande fiskeområdena i närheten av rörledningen bör visas på en karta i bedömningsbeskrivningen, för att underlätta bedömningen av hurdana konsekvenser rörledningen och dessa anläggningsåtgärder kommer att ha för fisket.

Konsekvenser p.g.a. buller

Enligt lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen och förordningen om havsvårdsförvaltningen hör undervattensbuller också till de konsekvenser som bör granskas. Undervattensbullret får inte ligga på en sådan nivå att det påverkar havsmiljön negativt. Bullret under byggandet och driften bör bedömas enligt följande beslut och gränsvärden: Europeiska kommissionens beslut om kriterier och metodstandarder för god miljöstatus i marina vatten (2010/477/EU) och Statsrådets beslut om en havsförvaltningsplan för Finland (första delen).

Utredningarna över bullret som verksamheten orsakar är huvudsakligen tillräckliga. I bedömningsbeskrivningen bör man ändå möjligast väl framföra hur länge, var och hur allmänt olika bullriga verksamheter eller

processer försiggår, samt hur bullret de orsakar sprids i omgivningen. Om verksamheten kan orsaka starka impulsiva bullertoppar, bör dessa och bullret de orsakar beskrivas skilt så, att man i beräkningarna presenterar medelbullernivån under verksamheten i fråga samt de maximala bullernivåerna i närområdet. Bedömningsbeskrivningen bör också tydligt presentera åtgärder för minskande av bullret eller den bästa teknik med vilken man försöker minska bullrets spridning i omgivningen.

Man bör framföra hur man kan minska de negativa konsekvenserna för områdets flora och fauna av åtgärder som orsakar starkt buller och tryck, såsom sprängning och övrig stenbrytning. Därtill bör man föra fram dessa verksamheters konsekvenser på människor, och begränsningarna (t.ex. när och hur länge verksamheten pågår) för användandet av området under byggnadsskedet bör framföras.

Konsekvenser för markanvändningen

Den aktuella planläggningssituationen och tydligare plankartor bör presenteras i bedömningsbeskrivningen. Beteckningarna i planerna som berör planeringsområdet bör också förklaras i beskrivningen.

Landskapsplanen för Nyland och etapplandskapsplan 1 för Nyland gäller i området. Den del av den planerade naturgasrörledningen som löper på marken, ligger i ett område i Joddböle med stenreserver och som anvisats som industriområde. I bedömningsförklaringen bör man redogöra för sammanpassandet av projektet med utnyttjandet av områdets stenreserver och de sammanlagda konsekvenserna med övriga kända projekt. Båda rörledningsalternativen berör havsområden, som angivits som Natura-område i landskapsplanen.

Man bör utreda ändringsbehovet av planen för Joddböle.

Konsekvenser för det arkeologiska kulturarvet, kulturmiljön och landskapet

Den bebyggda kulturmiljön och landskapets värdefulla objekt har presenterats med tillräcklig tydlighet.

Beskrivningen bör innehålla uppdaterade uppgifter, enligt den senaste utredningen, om de för landskapet värdefulla kulturmiljöerna. De finns bl.a. i bilagorna till etapplandskapsplan 2 för Nyland och baserar sig på "Missä maat on mainiommat" -utredningen (Nylands förbund 2012).

Projektområdet och dess närmiljö kan påverka den arkeologiska kulturmiljön både i vattnet och på land, särskilt i byggnadsskedet. Man bör presentera en tydlig karta över kända fornlämningar på marken i projektområdet och dess näromgivning. Kartan över vrakobjekt bör kompletteras. Ifall fornlämningar observeras, överenskommer man med museiverket om en minimering av de negativa konsekvenserna och om ett förfarande som är i enlighet med lagen om fornlämningar. I samband med projektplaneringen är det viktigt att på ett tillförlitligt sätt utreda om det finns kulturarvs- eller fornlämningsobjekt på havsbotten inom området för projektet. Detta utreds med hjälp av en undervattensinventering som utförs av en arkeolog och redovisas i en

inventeringsrapport. Fornminneslagen tillämpas inte i den ekonomiska zonen, men även där måste man sörja för att rörledningens sträckning har inventerats med tanke på eventuella kulturarvsobjekt. Vid planeringen av projektet bör man också försäkra sig om att man inte kommer att förstöra eller skada kulturarvsprojekt i samband med projektet.

Trafikkonsekvenser

Projektet kommer att ha konsekvenser för båttrafiken i området, särskilt under anläggningskedet, eftersom rörledningen kommer att löpa under flera farleder.

Den projektansvariga bör vara i kontakt med Trafikverket och komma överens om utredningar som krävs för en detaljerad planering. Fartygen som används vid undersöknings- och anläggningsarbetet bör ha ständig kontakt med Finlands och Estlands trafikstyrningscentraler och fartygen bör följa centralernas anvisningar samt farledsreglerna. Den projektansvariga bör i god tid leverera koordinatuppgifterna för den rörledningssträckning som kommer att verkställas till trafikverket, så att sträckningen kan utmärkas på sjökort för kännedom till övriga sjöfarande. Vid anläggningen och märkningen av rörledningen bör man följa Trafikverkets anvisningar.

För vägtrafikens del bör man särskilt utreda omfattningen av transporter under projektets byggskede, rutterna som används och huruvida närområdets vägnät räcker till för byggtrafiken. Därtill bör man utreda eventuella trafiksäkerhetsrisker förknippade med marktransporter.

Sammantagna effekter med andra projekt och verksamheter

Övriga färdiga och planerade projekt inklusive deras rättigheter bör beaktas i all verksamhet och en allmän försiktighetsprincip bör följas. Sträckningen, byggandet och driften av naturgasrörledningen bör planeras och genomföras så att den inte hindrar nuvarande eller framtida vetenskapliga eller ekonomiska projekt inom finskt territorialvatten och att de negativa konsekvenserna för dessa övriga projekt är så små som möjligt.

Uppgifterna om övriga projekt i bedömningsprogrammet är bristfälliga (bl.a. Rudus Ab:s expanderande verksamhet och Ingå kolkraftverkområdets avstjälningsplats för kraftverksaska har inte nämnts och den planerade LNG-terminalens placering är felaktig). På basen av inkommen feedback korsar den planerade gasrörledningen också objekt på marken (oljeledning, vatten- och avfallsrör, planerad väg till fiskehamnen). Kontaktmyndigheten konstaterar att en saklig bedömning av sameffekter förutsätter att uppgifterna i bedömningsbeskrivningen uppdateras.

Konsekvenser för säkerheten och människors levnadsförhållanden

I MKB-programmet har beaktats de tillståndsförfaranden som är i enlighet med lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och

explosiva varor (390/2005), samt de bestämmelser som grundar sig på lagen.

I bedömningsbeskrivningen bör tydligt lyftas fram riskerna som olyckor och störningar kan orsaka den närliggande bebyggelsen och miljön. Dessutom bör man beskriva åtgärder för förebyggande och bekämpning av olägenheter.

Vid bedömningen av konsekvenserna bör man beakta en eventuell påverkan på fiskarnas lämplighet som människoföda.

Effekterna av vattnets grumlande bör också utredas med tanke på badvattnets kvalitet inom verkningsområdet.

Övervakning

I bedömningsbeskrivningen framförs ett förslag till övervakningsprogram för projektets konsekvenser. Övervakningen genomförs före byggandet samt under byggandet och driften. Målet med övervakningen är att samla information om projektets konsekvenser för miljön och hur väl lindringsåtgärderna lyckas, samt känna igen projektets oväntade konsekvenser.

Övriga detaljer

- I punkt 3.4.4. nämns inte att Kallbådan är ett sälskyddsområde.
- I punkt 3.4.4. framförs felaktigt att gråsälen och östersjövikaren hör till arterna i miljödirektivets bilagor II och IV. De hör till miljödirektivets bilagor II och V. Enligt Finlands utvärdering över hotade arter är östersjövikaren *nära hotad* medan gråsälen är klassad som *livskraftig*.
- I punkt 4.3.2.5. framförs felaktigt att hälften av Kallbådans Natura 2000-område ligger utanför Finlands territorialvattengräns. Området ligger i Kyrkslätt och Ingå kommuner.
- I punkt 3.5.2 framförs felaktigt att bottentrålning skulle vara förbjudet i Finska viken.

Deltagande och rapportering

Under konsekvensprogrammets kungörelsetid ordnades den 25 mars 2014 ett presentationstillfälle, där det deltog representanter för den projektansvariga, konsulten och kontaktmyndigheten, och 20 andra personer. Vid presentationstillfället diskuterades bl.a. projektets placering, alternativ, påverkan och begränsningar under byggnadsskedet, konsekvenser för landskapet, buller, planläggning, LNG-terminalen, ekonomiska konsekvenser, konsekvenser för hushållsbrunnar och ersättningar. Därtill fördes fram att man borde informera om projektet i huvudstadsregionens tidningar eftersom en del av människorna är fritidsboende.

För myndigheterna ordnades ett presentations- och diskussionstillfälle den 14 mars 2014 i NTM-centralen i Nyland. Arrangemangen för deltagande är tydligt presenterade i konsekvensbeskrivningen. Projektet

har haft en styrgrupp Materialet i anslutning till bedömningen har varit framlagt även på webben på NTM-centralens MKB-sidor.

Internationellt förfarande

I detta MKB-förfarande tillämpas internationell praxis enligt 14 §, 15 § och 22 § i MKB-lagen. I bedömningsförfarandet och vid upprättandet av bedömningsbeskrivningen bör man beakta vad som överenskommits om MKB-förfarandet i Esbofördraget och det bilaterala avtalet mellan Finland och Estland.

Den projektansvariga bör se till att bedömningsbeskrivningen innehåller de behov av komplettering som lyfts fram i Estlands utlåtande av den 25 april 2014. Miljöministeriet handhar anmälnings- och förhandlingsuppgifter i anknytning till Esbofördraget.

5. UTLÅTANDETS TILLGÄNGLIGHET FÖR PÅSEENDE

Vi skickar kontaktmyndighetens utlåtande för kännedom till dem som gett utlåtanden och information om utlåtandet till dem som framfört åsikter. Utlåtandet är framlagt för påseende på Internet på adressen: www.ymparisto.fi/balticconnectorYVA.

Vi skickar kopior på de utlåtanden och åsikter vi fått om konsekvensbeskrivningen till den projektansvariga. De ursprungliga handlingarna förvaras i NTM-centralen i Nyland.

Direktör

Satu Pääkkönen

Överinspektör

Leena Eerola

BILAGA

1) Bestämning av betalning och ändringsansökan

De inkomna utlåtandena och åsikterna finns på adressen www.ymparisto.fi/balticconnectorYVA.

FÖR KÄNNEDOM

Finlands miljöcentral (utlåtande + 2 st. bedömningsprogram)
De som gett utlåtanden
De som lämnat in åsikter

BILAGA 1**BESTÄMNING AV BETALNING OCH ÄNDRINGSANSÖKAN****Bestämmelser som tillämpas**

Lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), 8 §
Lagen om ändring av 1 och 8 § i lagen om grunderna för avgifter till staten

Statsrådets förordning av den 9 januari 2014 om närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas avgiftsbelagda prestationer 2014.

Avgiften för behandling av programmet för miljökonsekvensbedömning är 80 € per timme. Behandlingen av detta program för miljökonsekvensbedömning tog 312 timmar.

Sökande av ändring i fråga om avgiften

En betalningsskyldig, som anser att ett fel har begåtts vid fastställande av avgiften kan yrka på rättelse hos närings-, trafik- och miljöcentralen inom sex månader från dagen då detta utlåtande gavs.